

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 23 oktober 2025 *

”Begäran om förhandsavgörande – Energi – Främjande av energieffektivitet –
Direktiv 2012/27/EU – Artikel 9.3 – Öppen och korrekt redovisning av förbrukning av
värmeenergi i gemensamma utrymmen – Hänsyn har inte tagits till den faktiska kvantiteten
värme som tillförts varje bostad – Algoritm avseende fördelning av kostnaderna för förbrukning
av värmeenergi i samägda byggnader”

I mål C-760/23 [Shanov]ⁱ,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Rayonen sad
Plovdiv (Distriktsdomstolen i Plovdiv, Bulgarien) genom beslut av den 28 september 2023, som
inkom till domstolen den 8 december 2023, i målet

”EVN Bulgaria Toplofikatsia” EAD

mot

OZ,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden F. Schalin samt domarna M. Gavalec (referent) och
Z. Csehi,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- ”EVN Bulgaria Toplofikatsia” EAD, genom K. Nikolov, S. Popov och S. Radev,
- OZ, genom A. Slavchev, advokat,

* Rättegångsspråk: bulgariska.

ⁱ Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

– Europeiska kommissionen, genom B. De Meester och E. Ruseva, båda i egenskap av ombud,
med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till
avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 9.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 2012, s. 1, och rättelse i EUT L 311, 2018, s. 38), av artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG av den 5 april 2006 om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EEG (EUT L 114, 2006, s. 64) samt av artiklarna 101, 107 och 169 FEUF.
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan "EVN Bulgaria Toplofikatsia" EAD (nedan kallat EVN), ett företag som levererar värmeenergi, och OZ, en fysisk person. Målet rör betalning av fakturor avseende leverans av värmeenergi till den bostad som OZ äger i ett samägt flerbostadshus som är anslutet till ett fjärrvärmesystem.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I skälen 8 och 20 i direktiv 2012/27 anges följande:

"(8) Den 8 mars 2011 antog [Europeiska] kommissionen ett meddelande med titeln Handlingsplanen för energieffektivitet 2011. I meddelandet bekräftades att [Europeiska] unionen är på väg att inte uppnå sitt energieffektivitetsmål. Detta är trots de framsteg som gjorts i nationell energieffektivitetspolitik vars huvuddrag anges i de första nationella handlingsplanerna för energieffektivitet som medlemsstaterna lämnat in för att fullgöra kraven i [direktiv 2006/32]. En inledande bedömning av de andra handlingsplanerna bekräftar att unionen inte är på rätt väg. För att rätta till detta innehåller 2011 års handlingsplan för energieffektivitet en serie energieffektivitetsrelaterade strategier och åtgärder för hela energikedjan, däribland produktion, överföring och distribution av energi, den offentliga sektorns ledande roll inom energieffektivitet, byggnader och apparater, industri och behovet av att göra det möjligt för slutkunder att hantera sin energianvändning. ...

...

(20) En bedömning av möjligheten att inrätta ett system med 'vita certifikat' på unionsnivå har visat att ett sådant system under de rådande omständigheterna skulle skapa stora administrativa kostnader och att det finns risk för att energibesparingarna skulle koncentreras till vissa medlemsstater och inte införas i hela unionen. Syftet med en sådan ordning på unionsnivå skulle, åtminstone på det här stadiet, kunna uppnås bättre genom

nationella kvotpliktsystem för energiföretagens energieffektivitet eller andra alternativa policyåtgärder som ger motsvarande energibesparingar. Det är lämpligt att ambitionsnivån för sådana system fastställs inom en gemensam ram på unionsnivå, samtidigt som medlemsstaterna ges betydande flexibilitet att fullt ut ta hänsyn till den nationella organisationen av marknadsaktörer, energisektorns specifika kontext och slutkundernas vanor. Den gemensamma ramen bör ge energiföretagen möjlighet att erbjuda energitjänster till alla slutkunder, inte bara till dem som de säljer energi till. Detta ökar konkurrensen på energimarknaden, eftersom energiföretagen kan differentiera sin produkt genom att tillhandahålla kompletterande energitjänster. Den gemensamma ramen bör göra det möjligt för medlemsstaterna att i sina nationella system införa krav som har ett socialt mål, särskilt för att säkerställa att sårbara kunder får tillgång till fördelarna med en högre energieffektivitet. Medlemsstaterna bör, utifrån objektiva och icke-diskriminerande kriterier, fastställa vilka energidistributörer eller företag som säljer energi i detaljistledet som ska vara skyldiga att uppnå det mål om energibesparingar vid slutanvändning som fastställs i detta direktiv.

...

4 I artikel 1.1 i direktiv 2012/27 föreskrivs följande:

"I detta direktiv fastställs en gemensam ram för åtgärder för främjande av energieffektivitet inom unionen för att säkerställa att unionens överordnade mål om energieffektivitet på 20 % för 2020 uppnås och för att bana väg för ytterligare förbättringar av energieffektiviteten därefter.

Genom direktivet införs bestämmelser som dels är avsedda att avlägsna hinder på energimarknaden och avhjälpa marknadsmisslyckanden som hindrar effektiviteten i försörjningen och användningen av energi, dels lägger grunden för fastställandet av vägledande nationella energieffektivitetsmål för 2020."

5 I artikel 9.1 och 9.3 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

"1. Medlemsstaterna ska se till att slutkunder av el, naturgas, fjärrvärme, fjärrkyla och varmvatten för hushållsbruk, så långt det är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och proportionerligt i förhållande till möjliga energibesparingar, har individuella mätare som till ett konkurrenskraftigt pris korrekt visar slutkundens faktiska energianvändning och ger information om faktisk användningstid.

En sådan individuell mätare till konkurrenskraftigt pris ska alltid tillhandahållas när:

- a) en befintlig mätare byts ut, förutsatt att detta är tekniskt möjligt och kostnadseffektivt i förhållande till den beräknade sparpotentialen på lång sikt,
- b) när en ny inkoppling görs i en ny byggnad eller större renoveringar genomförs, enligt [Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda (EUT L 153, 2010, s. 13)].

...

3. När en byggnad försörjs med värme och kyla eller varmvatten från ett fjärrvärmenät eller från en central källa som försörjer flera byggnader, ska en värme- eller varmvattenmätare installeras vid värmeväxlaren eller leveranspunkten.

I flerbostadshus och byggnader med flera användningsområden som har en central värme-/kylkälla, eller som försörjs från ett fjärrvärmenät eller från en central källa som försörjer flera byggnader, ska individuella mätare senast den 31 december 2016 också ha installerats för att mäta användningen av värme eller kyla eller varmvatten i varje enhet, när detta är tekniskt genomförbart och kostnadseffektivt. När användning av individuella mätare inte är tekniskt genomförbar eller kostnadseffektiv för värmemätning, ska individuella värmekostnadsfördelare användas för att mäta användningen i respektive radiator, om inte medlemsstaten i fråga visar att det inte skulle vara kostnadseffektivt att installera sådana värmekostnadsfördelare. I dessa fall får alternativa kostnadseffektiva metoder för mätning av användningen övervägas.

För flerbostadshus som försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, eller där gemensamma värme- eller kylsystem för sådana hus dominerar, får medlemsstaterna införa transparenta regler för fördelningen av kostnaden för värme- eller varmvattenanvändningen i sådana byggnader, för att säkerställa öppenhet och insyn samt korrekt redovisning av individuell förbrukning. Sådana regler ska, där det är lämpligt, inkludera riktlinjer för fördelningen av kostnaderna för värme- och/eller varmvattenanvändningen enligt följande:

- a) Varmvatten för hushållsbruk.
- b) Värme från byggnadsinstallationer och för uppvärmning av gemensamma ytor (trappuppgångar och korridorer med radiatorer).
- c) Uppvärmning av lägenheter.”

6 Artikel 10 i direktiv 2012/27, med rubriken ”Faktureringsinformation”, har följande lydelse:

”1. När slutkunderna inte har smarta mätare som avses i [Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG (EUT L 211, 2009, s. 55) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (EUT L 211, 2009, s. 94)] ska medlemsstaterna, senast den 31 december 2014, säkerställa korrekt faktureringsinformation baserad på faktisk användning i enlighet med punkt 1.1 i bilaga VII, för alla sektorer som omfattas av detta direktiv, däribland energidistributörer, systemansvariga för distributionssystem och företag som säljer energi i detaljistledet, i de fall där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart.

Denna skyldighet kan fullgöras med hjälp av ett system med regelbunden självavläsning där slutkunderna meddelar energileverantören avläsningar från sin mätare. Faktureringen ska inte baseras på uppskattad användning eller en schablonavgift, annat än när slutkunden inte har uppgett någon mätaravläsning för ett visst faktureringsintervall.

2. Mätare som installerats i enlighet med direktiven 2009/72... och 2009/73... ska möjliggöra korrekt faktureringsinformation grundad på faktisk användning. Medlemsstaterna ska se till att slutkunderna på ett enkelt sätt kan få tillgång till kompletterande information om historisk användning som möjliggör detaljerad kontroll.

Kompletterande information om historisk användning ska innefatta följande:

- a) Samlade uppgifter avseende en period som minst omfattar de senaste tre åren eller den period som föregick leveranskontraktets löptid, om denna är kortare. Dessa uppgifter ska motsvara de intervaller för vilka frekvent faktureringsinformation har framställts.
- b) Detaljerade uppgifter om tidpunkt för användningen per dag, vecka, månad och år. Dessa uppgifter ska göras tillgängliga för slutkunden via internet eller mätarens gränssnitt för en period som minst omfattar 24 föregående månader eller den period som föregick leveranskontraktets löptid, om denna är kortare.

3. Oberoende av om smarta mätare installerats eller inte

- a) ska medlemsstaterna kräva att informationen på slutkundens energifaktura och historiska användning, i den utsträckning sådan information finns tillgänglig, på slutkundens begäran görs tillgänglig för en av denne utsedd leverantör av energitjänster,
- b) ska medlemsstaterna se till att slutkunden kan välja elektronisk faktureringsinformation och e-faktura och att de får en klar och tydlig förklaring på hur fakturan har upprättats, särskilt om fakturorna inte är grundade på faktisk användning,
- c) ska medlemsstaterna se till att lämplig information görs tillgänglig med fakturan som ger slutkunderna en heltäckande redovisning av de aktuella energikostnaderna, i enlighet med bilaga VII,
- d) får medlemsstaterna föreskriva att informationen i dessa fakturor, på slutkundens begäran, inte ska anses utgöra en betalningsbegäran; i sådana fall ska medlemsstaterna se till att leverantörer av energikällor erbjuder flexibla förfaranden för faktiska betalningar,
- e) ska medlemsstaterna kräva att användare på begäran snabbt och på ett lättbegripligt sätt ges information som gör att avtal kan jämföras på likvärdig grund.”

- 7 I bilaga VII till direktiv 2012/27, med rubriken ”Minimikrav för fakturering och faktureringsinformation som grundar sig på faktisk användning”, anges följande i punkt 1.1:

”Fakturering som grundar sig på faktisk användning

För att göra det möjligt för slutkunderna att reglera sin egen energianvändning bör fakturering ske på grundval av faktisk användning minst en gång om året, och faktureringsinformation bör göras tillgänglig åtminstone varje kvartal på begäran eller om slutkunderna har valt att få e-faktura, eller i annat fall två gånger om året. Gas som används enbart för matlagningsändamål får undantas från detta krav.”

- 8 Enligt artikel 27 i direktiv 2012/27, med rubriken ”Ändringar och upphävanden”, upphörde direktiv 2006/32 att gälla den 5 juni 2014, med förbehåll för vissa undantag.

Bulgarisk rätt

Energilagen

- 9 I artikel 38b.1 i zakon za energetikata (energilagen) av den 9 december 2003 (DV nr 107 av den 9 december 2003), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad energilagen), föreskrivs följande:

”Energiföretag som är parter i sådana avtal som avses i artikel 38a.1 ska informera sina energitjänstkonsumenter om

- 1) ... priser för underhållstjänster och andra priser för tjänster med anknytning till den auktoriserade verksamheten,

...

- 3) ... de kvantiteter som faktiskt har förbrukats och värdet av de tillhandahållna tjänsterna vid de överenskomna mättingsintervallen, utan någon skyldighet att betala ytterligare för denna tjänst,

...”

- 10 I artikel 125.3 i energilagen föreskrivs följande:

”De närmare bestämmelserna och de tekniska villkoren för värmeförsörjningen, den operativa förvaltningen av värmesystemet, anslutningen av producenter och kunder till värmeöverföringssystemet [(nedan kallat fjärrvärmenätet)], distributionen, avvecklingen av värmeförsörjningen och avbrytandet av värmeförsörjningen ska fastställas genom beslut av energiministern.

...”

- 11 Artikel 139.1 i energilagen har följande lydelse:

”Fördelningen av värmeenergianvändningen i samägda flerbostadshus ska ske enligt ett system för fördelning av förbrukningen.

...”

- 12 I artikel 140.1 i energilagen föreskrivs följande:

”Fördelningen av värmeenergianvändningen mellan konsumenter i samägda flerbostadshus ska göras med hjälp av

...

- 2) ... apparater för fördelning av värmeenergianvändningen, det vill säga individuella värmekostnadsfördelare som uppfyller gällande krav i landet eller individuella värmemätare,

3) ... apparater för fördelning av förbrukningen av varmvatten för hushållsbruk, det vill säga en gemensam vattenmätare för varmvattenförsörjningen för hushållsbruk och individuella mätare av det varmvatten som distribueras till alla byggnadsinstallationens vidarekopplingar för varmvattenförsörjning till konsumenternas lägenheter.

...”

13 I artikel 140a i energilagen föreskrivs följande:

”Den totala mängd värmeenergi som förbrukas i ett samägt flerbostadshus som är anslutet till en transformatorstation eller till en självständig del av en transformatorstation ska fördelas mellan varmvatten och uppvärmning.”

14 I artikel 141 i energilagen föreskrivs följande:

”1) Värmeenergin för varmvatten i ett samägt flerbostadshus ska bestämmas av

1. den mängd vatten som förbrukas i byggnaden som varmvatten för hushållsbruk, uppmätt med den gemensamma mätaren,
2. kostnaderna för värmeenergi för uppvärmning av en kubikmeter vatten av den mängd som avses i punkt 1, fastställd i enlighet med de villkor och förfaranden som anges i den förordning som avses i artikel 125.3.

2) Den värmeenergi som avses i punkt 1 ska fördelas mellan kunderna i enlighet med de villkor och förfaranden som anges i den förordning som avses i artikel 125.3.”

15 I artikel 142 i energilagen föreskrivs följande:

”1) Den värmeenergi som är avsedd för uppvärmning av ett samägt flerbostadshus motsvarar skillnaden mellan den totala mängd värmeenergi som är avsedd för ett samägt flerbostadshus och den mängd värmeenergi som är avsedd för varmvatten, bestämd i enlighet med artikel 141.1.

2) Värmeenergi som är avsedd för uppvärmning av ett samägt flerbostadshus ska delas upp i värme som överförs från byggnadsinstallationer, värmeenergi avsedd för uppvärmning av gemensamma utrymmen och värmeenergi avsedd för uppvärmning av lägenheter.

...”

Förordningen om fjärrvärme

16 I artikel 38 i Naredba za toplosnabdyavaneto n° 16-334 (förordning nr 16-334 om fjärrvärme) av den 6 april 2007, i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad förordningen om fjärrvärme), föreskrivs följande:

”Producenten, värmeenergiföretaget eller leverantören ska leverera värmeenergi till kunderna på följande villkor:

1. Enheter tillhörande ägare eller innehavare av nyttjanderätt ska anslutas till distributionsnätet för värmeenergi.

2. Ett avtal om försäljning av värmeenergi ska ingås mellan värmeenergiföretaget och kunderna i enlighet med allmänna villkor.
3. Konsumenter av värmeenergi ska betala månadsavgiften för värmeenergi inom tidsfristen.”

17 I artikel 52.1 och 52.2 i förordningen om fjärrvärme föreskrivs följande:

”1) Fördelningen av värmeenergianvändningen mellan konsumenter i samägda flerbostadshus ska göras med hjälp av [värmemätare], på följande sätt:

1. Individuella värmeenergifördelare, installerade på alla värmeavgivare och/eller individuella värmemätare för lägenheter, som motsvarar de normer och rättsakter som gäller inom det nationella territoriet.

2. En gemensam mätare för kallvatten som är placerad uppströms värmepannan för varmvattenförsörjning och individuella mätare av det varmvatten som distribueras till alla byggnadsinstallationens vidarekopplingar för varmvattenförsörjning till konsumenternas lägenheter.

- 2) De apparater som avses i punkt 1 ska bidra till att fastställa den del av värmeenergin som förbrukas av olika konsumenter i samägda flerbostadshus, nedströms [värmemätaren].

...”

18 Artikel 57 i nämnda förordning har följande lydelse:

”1) Om mängden värmeenergi mäts med hjälp av [värmemätare] som är installerade utanför fastighetens gräns, ska de uppmätta mängderna korrigeras med de tekniska kostnaderna för den värmeenergi som avser sektorn mellan [värmemätaren] och fastighetsgränsen.

- 2) De tekniska kostnaderna för värmeenergi för infrastrukturen ska fastställas i enlighet med avsnitt IV.

- 3) Bestämmelsen i punkt 1 gäller även transformatorstationer i flerbostadshus med flera eller en ägare.

...”

19 Tillägsbestämmelserna till nämnda förordning innehåller i punkt 1 följande definitioner:

”1. Algoritmen är ett system av regler (formler) som bestämmer ordningsföljden för beräkningen, vars tillämpning leder till att ett visst problem löses.

...

- 2a. Värmeanläggningens faktiska installerade effekt är summan av värmeavgivarnas installerade kapacitet i alla lägenheter i det samägda flerbostadshuset.

3. Byggnadsinstallationen eller den inre installationen är uppsättningen av huvudsakliga vertikala och horisontella ledningar för distribution till värmeavgivare samt utrustning för distribution och leverans av värmeenergi från en transformatorstation till kundernas lägenheter. Om flera byggnader är anslutna till en transformatorstation ska vart och ett av anslutningsrören vara en del av motsvarande anläggning i byggnaden.

...

8. Den högsta specifika kostnaden för byggnaden är den högsta mängd värmeenergi som överförs från en installerad effekt på en kilowatt från en värmeavgivare i byggnaden inom ramen för motsvarande driftssystem för byggnadsinstallationen.

...

13a. Värmeanläggningens konstruerade effekt är den effekt den interna värmeanläggningen har, vilken fastställs med hjälp av fastighetens investeringsprojekt.

...”

20 Övergångs- och slutbestämmelserna i samma förordning innehåller en punkt 2, som har följande lydelse:

”1) Ägare och/eller innehavare av nyttjanderätt till en lägenhet i ett samägt flerbostadshus ska vara skyldiga att

1. installera apparater för fördelning av förbrukningen på de förseglade värmeavgivare som finns i deras fasta egendom,

2. installera varmvattenmätare på alla kopplingar som förbinder deras fastigheter med byggnadsinstallationen för försörjning av varmvatten för hushållsbruk.

...”

21 Förordningen om fjärrvärme innehåller en bilaga med rubriken ”Metod för fördelning av värmeenergiförbrukningen i samägda flerbostadshus” (nedan kallad metoden). I punkt 1 i denna metod föreskrivs följande:

”Den värmeenergiförbrukning som ska fördelas är den mängd värmeenergi som uppmätts med hjälp av värmemätaren i transformatorstationen, korrigerad med hänsyn till tekniska kostnader i förhållande till fastighetsgränsen och med hänsyn till den mängd värmeenergi som förbrukats för att komplettera påfyllningen i byggnadsinstallationen, när en värmebärare från fjärrvärmenätet används.”

22 Punkt 2 i metoden har följande lydelse:

”Den värmeenergi som uppmätts med hjälp av en värmemätare i en transformatorstation i ett samägt flerbostadshus under en viss mätperiod är summan av den energi som förbrukats för uppvärmning, den energi som förbrukats för försörjning av varmvatten för hushållsbruk och de tekniska kostnaderna för värmeenergi i transformatorstationen.”

23 I punkt 6 i metoden anges att mängden värmeenergi som förbrukas för uppvärmning är skillnaden mellan energin enligt definitionen i punkt 1 och mängden värmeenergi för försörjning av varmvatten för hushållsbruk.

24 I punkt 6.1 i metoden anges följande:

”Den mängd värmeenergi som förbrukats för uppvärmningsändamål innefattar den mängd värmeenergi som överförs från byggnadsinstallationen, från värmeavgivare i de gemensamma utrymmena och från värmeavgivare i de enskilda lägenheterna”.

25 Enligt punkt 6.1.1 i metoden beror den mängd värmeenergi som överförs från byggnadsinstallationen på byggnadens typ och termofysiska egenskaper samt på värmeanläggningen. Den fastställs av den energileverantör som fördelar förbrukningen i enlighet med den matematiska formel som anges i denna punkt.

26 Punkt 6.1.3 i metoden har följande lydelse:

”Den mängd värmeenergi ..., uttryckt i kWh, som överförs från byggnadsinstallationen ska fördelas i proportion till lägenheternas uppvärmbara volym enligt byggnadsplanen.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

27 EVN är ett energiföretag i den mening som avses i energilagen, som innehar ett tillstånd för produktion och överföring av värmeenergi. Med stöd av detta tillstånd förser EVN bland annat samägda flerbostadshus med uppvärmning och varmvatten.

28 OZ äger en lägenhet i ett samägt flerbostadshus som är anslutet till fjärrvärme. EVN levererar den värmeenergi som krävs för fjärrvärmesystemets drift.

29 Mot denna bakgrund krävde EVN att OZ skulle betala ett belopp på 519 bulgariska leva (BGN) (cirka 265 euro) för OZ värmeenergiförbrukning under perioden från och med den 1 maj 2018 till och med den 31 oktober 2020, ett belopp som inte har betalats. EVN krävde därför även dröjsmålsränta på 78,20 BGN (cirka 40 euro) för perioden från och med den 3 juli 2018 till och med den 5 april 2021.

30 Eftersom OZ inte betalade dessa belopp väckte EVN talan vid Rayonen sad Plovdiv (Distriktsdomstolen i Plovdiv, Bulgarien), den hänskjutande domstolen, och yrkade att OZ skulle förpliktas att betala dessa belopp.

31 OZ har bestritt betalningsskyldighet för de belopp som EVN kräver, bland annat med motiveringen att den matematiska formel som avses i punkt 6.1.1 i den metod som ligger till grund för beräkningen av fördelningen av värmeenergiförbrukningen mellan de olika delägarna strider mot unionsrätten. OZ har dessutom hävdade att det inte finns något skriftligt avtal om leverans av energi, att det belopp som EVN kräver inte motsvarar den faktiska förbrukningen, att mätarna är bristfälliga, att fjärrvärmecentralen, det vill säga byggnadens tekniska lokal från vilken uppvärmning och varmvatten distribueras till de olika delarna av byggnaden, inte är i gott skick och att energiförbrukningen inte redovisas regelbundet.

- 32 I det expertutlåtande som upprättades inom ramen för förfarandet i det nationella målet, och som inte har bestritts av parterna, konstaterades att de värmemätare som användes uppfyllde kraven i förordningen om fjärrvärme, men även att den berörda värmeanläggningen var behäftad med vissa brister, vilket medförde att de uppgifter som leverantören hade utgått från var felaktiga.
- 33 Den sakkunnige ifrågasatte särskilt de beräkningar som låg till grund för fördelningen av värmeenergiförbrukningen, vilka gjorts på grundval av den matematiska formel som anges i punkt 6.1.1 i metoden, eftersom dessa beräkningar fick till följd att användare som inte förbrukade värmeenergi var skyldiga att betala en del av de belopp som de användare som förbrukade denna energi, men som inte betalade sina fakturor, var skyldiga att betala.
- 34 Den hänskjutande domstolen hyser i detta avseende tvivel om huruvida metoden är förenlig med artikel 9.3 i direktiv 2012/27. Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang påpekat att delarna i den matematiska formeln i punkt 6.1.1 i metoden inte är tydliga och att det, med hänsyn till de faktorer som beaktas i denna formel, är mycket troligt att de belopp som tas ut av konsumenter som inte förbrukar värmeenergi i sina bostäder är för höga. Formeln grundar sig nämligen på teoretiska uppgifter som ingår i de planer som utarbetats inför byggandet av värmeanläggningarna, utan att hänsyn tas till de verkliga förhållanden under vilka dessa anläggningar i praktiken fungerar och utan att veta om dessa verkliga förhållanden är desamma som de som teoretiskt planerades.
- 35 Mot denna bakgrund beslutade Rayonen sad Plovdiv (Distriktsdomstolen i Plovdiv) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Utgör artikel 9.3 i [direktiv 2012/27] samt artikel 169 FEUF hinder för ett krav på ersättning för värmeenergi som överförs från en byggnads fjärrvärmecentral när trappuppgångar och korridorer inte är utrustade med radiatorer?
- 2) Utgör artikel 9.3 i direktiv 2012/27/EU och artikel 169 FEUF hinder för att en fjärrvärmeleverantör i enlighet med nationell lagstiftning har möjlighet att kräva ersättning för värmeförbrukningen från en byggnads fjärrvärmecentral när mängden värmeenergi beräknas utifrån en formel som utarbetats av myndigheterna, vilken
- tillämpar en faktor för att fastställa andelen av fjärrvärmecentralens installerade effekt i förhållande till värmesystemets totala effekt, utan att det står klart på vilken grund denna faktor beräknats,
 - bestämmer fjärrvärmecentralens installerade effekt på ett sätt som inte tar hänsyn till den faktiska installerade effekten,
 - inte tar hänsyn till temperaturen på värmebäraren i fjärrvärmecentralen,
 - förutsätter att fjärrvärmecentralen alltid drivs med full effekt,
 - inte tar hänsyn till de specifika funktionssätten hos olika typer av värmesystem (i förevarande fall ett Tichelmannsystem) och likställer dem med avseende på deras funktionssätt,
 - automatiskt utgår från en genomsnittstemperatur på 19 °C i ett samägt flerbostadshus?

- 3) Utgör artikel 9.3 i direktiv 2012/27 ... och artikel 169 FEUF hinder för att en fjärrvärmeleverantör i enlighet med nationell lagstiftning har möjlighet att kräva ersättning för förbrukningen av värmeenergi för varmvatten för hushållsändamål när mängden värmeenergi beräknas på grundval av en formel som utarbetats av myndigheterna, vilken inte tar hänsyn till den temperatur som varmvattnet ska värmas upp till innan leverans till slutkunderna eller vilken [mängd] värmeenergi som krävs för uppvärmningen, och inte heller tar hänsyn till hur många kubikmeter varmvatten slutkunderna har förbrukat, och där tillämpningen av formeln garanterar att en dubbelt så stor mängd varmvatten beräknas ha förbrukats under vinterns uppvärmningssäsong än under sommaren?
- 4) Utgör artikel 13 i [direktiv 2006/32], artikel 9.3 i direktiv 2012/27 och artikel 169 FEUF hinder för att en fjärrvärmeleverantör i enlighet med nationell lagstiftning har möjlighet att kräva ersättning för förbrukningen av värmeenergi som överförs från fjärrvärmecentralen i ett samägt flerbostadshus i proportion till lägenheternas uppvärmbara volym enligt planritningen, utan att ta hänsyn till den faktiska mängden värmeenergi som levererats till respektive lägenhet på grundval av värmesystemens tekniska kapacitet?

Påverkas svaret på denna fråga av att den nationella lagstiftningen föreskriver att värmeenergin från byggnadens fjärrvärmecentral utgör en komponent i formeln för beräkningen av det slutliga beloppet för den sammanlagda värmemängd som konsumenterna ska betala (summan av kostnaderna för den värmeenergi som överförs från byggnadens fjärrvärmecentral, för uppvärmning och för varmvatten), varvid det belopp som ska betalas för uppvärmning av lägenheterna beräknas som mellanskillnaden mellan den sammanlagda mängden värmeenergi (minuend) och summan av värmeenergin från fjärrvärmecentralen, värmeenergin från radiatorer i byggnadens gemensamma utrymmen och värmeenergin för varmvatten (subtrahend)?

- 5) Strider en nationell lagstiftning, enligt vilken det belopp som slutkunder ska betala för leverans av värmeenergi från en byggnads fjärrvärmecentral fördelas proportionellt i förhållande till lägenheternas uppvärmbara volym enligt planritningen, utan att hänsyn tas till den värmemängd som faktiskt levereras till de enskilda lägenheterna, mot förbudet mot missbruk av en dominerande ställning enligt artikel 101 FEUF och förbudet mot otillåtet statligt stöd enligt artikel 107 FEUF?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Huruvida tolkningsfrågorna kan tas upp till prövning

- 36 Kommissionen har gjort gällande att tolkningsfrågorna inte kan tas upp till sakprövning såvitt de avser tolkningen av artiklarna 101, 107 och 169 FEUF.
- 37 Kommissionen har understrukit att begäran om förhandsavgörande inte innehåller några uppgifter som gör det möjligt att fastställa ett samband mellan saken i det nationella målet och artiklarna 101, 107 och 169 FEUF, och inte heller de faktiska och rättsliga omständigheter som skulle göra det möjligt för EU-domstolen att ge den hänskjutande domstolen ett svar som den kan använda sig av för att avgöra det mål som är anhängigt vid den.

- 38 Vad gäller den begärda tolkningen av artikel 169 FEUF har kommissionen dessutom påpekat att denna bestämmelse avser en befogenhet för unionen och gjort gällande att tolkningen av den därför inte bör vara relevant för att bedöma åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna. Direktiv 2012/27 föreskriver en minimiharmonisering och hindrar således inte medlemsstaterna från att vidta strängare åtgärder för att säkerställa ett bättre konsumentskydd.
- 39 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att det förfarande som har införts genom artikel 267 FEUF utgör ett medel för samarbete mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna, genom vilket EU-domstolen tillhandahåller de nationella domstolarna de uppgifter om unionsrättens tolkning som de behöver för att kunna avgöra det mål som de ska pröva. Inom ramen för detta samarbete ankommer det på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har direkt kännedom om de faktiska omständigheterna i målet och ansvar för det rättsliga avgörandet, att bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställts till EU-domstolen. EU-domstolen är därmed i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av unionsrätten (dom av den 29 november 1978, *Redmond*, 83/78, EU:C:1978:214, punkt 25, och dom av den 4 oktober 2024, *Biohemp Concept*, C-793/22, EU:C:2024:837, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 40 EU-domstolen kan emellertid inte besvara en tolkningsfråga från en nationell domstol då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågeställningen är hypotetisk eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 13 juli 2000, *Idéal tourisme*, C-36/99, EU:C:2000:405, punkt 20, och dom av den 4 oktober 2024, *Biohemp Concept*, C-793/22, EU:C:2024:837, punkt 27 och där angiven rättspraxis).
- 41 I detta hänseende krävs det enligt artikel 94 i domstolens rättegångsregler att varje begäran om förhandsavgörande ska innehålla "[s]aken och en sammanfattning av de relevanta omständigheterna, såsom dessa har utretts av den hänskjutande domstolen eller, i vart fall, en redogörelse för de faktauppgifter som ligger till grund för frågorna", "[l]ydelsen av de nationella bestämmelser som kan vara tillämpliga och, i förekommande fall, relevant nationell rättspraxis" samt "[e]n redogörelse för de skäl som fått den hänskjutande domstolen att undra över tolkningen eller giltigheten av de aktuella unionsrättsliga bestämmelserna, och för det samband som den hänskjutande domstolen har funnit föreligga mellan de unionsrättsliga bestämmelserna och den nationella lagstiftning som är tillämplig i det nationella målet".
- 42 I förevarande fall innehåller begäran om förhandsavgörande inte någon uppgift som visar att det finns ett samband mellan den nationella lagstiftning som är tillämplig i det nationella målet och de bestämmelser i EUF-fördraget vars tolkning har begärts.
- 43 Begäran om förhandsavgörande innehåller således inte någon redogörelse för de faktiska omständigheter som gör det möjligt för EU-domstolen att förstå på vilket sätt utgången i det nationella målet kräver en tolkning av artiklarna 101, 107 och 169 FEUF eller för skälen till att den hänskjutande domstolen anser att en sådan tolkning är nödvändig för detta ändamål.
- 44 Under dessa omständigheter finner EU-domstolen att den femte frågan, som avser tolkningen av artiklarna 101 och 107 FEUF, inte kan tas upp till sakprövning, liksom den första, den andra, den tredje och den fjärde frågan, i den mån de avser tolkningen av artikel 169 FEUF.

Prövning i sak

- 45 Den hänskjutande domstolen har ställt den första, den andra, den tredje och den fjärde frågan, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 9.3 i direktiv 2012/27 ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken ägaren till en lägenhet i ett samägt flerbostadshus är skyldig att betala dels de kostnader denne fakturerats för den värmeenergi som överförs via samtliga ledningar och anläggningar för distribution och leverans av värmeenergi inne i byggnaden, även när de gemensamma utrymmena i byggnaden inte är utrustade med radiatorer, när dessa kostnader inte fastställs på grundval av en faktisk och individuell förbrukning, utan är föremål för en sammanläggning och därefter en fördelning mellan delägarna i proportion till lägenheternas uppvärmbara volym, dels de kostnader ägaren fakturerats för dennes individuella värmeenergiförbrukning för uppvärmning av lägenheten och varmvatten för hushållsbruk, även när dessa kostnader inte fastställs på grundval av en faktisk och individuell förbrukning, utan på grundval av en matematisk formel som bygger på parametrar som är oklara eller saknar grund.
- 46 Det ska inledningsvis påpekas att den hänskjutande domstolen, genom den fjärde frågan, har begärt att EU-domstolen ska tolka bestämmelserna i direktiv 2006/32, närmare bestämt artikel 13 däri. I denna artikel föreskrivs bland annat att medlemsstaterna ska se till att fakturor till slutkunder grundas på den faktiska energiförbrukningen och presenteras på ett klart och begripligt sätt.
- 47 I enlighet med artikel 27.1 i direktiv 2012/27, som ersatte direktiv 2006/32, upphävdes det sistnämnda direktivet med verkan från och med den 5 juni 2014. Enligt artikel 28.1 i direktiv 2012/27 skulle medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 5 juni 2014. Direktiv 2012/27 innehåller för övrigt inte någon särskild bestämmelse om hur bestämmelserna i direktiv 2006/32, vilka har ersatts av bestämmelser i direktiv 2012/27, ska tillämpas i tiden.
- 48 Eftersom omständigheterna i det nationella målet avser perioden från och med den 1 maj 2018 till och med den 31 oktober 2020, är det, för att den hänskjutande domstolen ska få ett användbart svar, lämpligt att pröva de frågor som ställts i begäran om förhandsavgörande mot bakgrund av bestämmelserna i direktiv 2012/27.
- 49 Det ska inledningsvis påpekas att syftet med direktiv 2012/27, i enlighet med dess artikel 1, är att främja en bättre energieffektivitet. I detta sammanhang, och såsom framgår av skäl 8 i detta direktiv, berörs hela energikedjan, från energiproducenten till slutkunden, av arbetet med att uppnå detta syfte.
- 50 Enligt artikel 9.1 i direktiv 2012/27 ska medlemsstaterna se till att slutkunder, så långt det är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och proportionerligt, har individuella mätare som korrekt visar slutkundens faktiska energianvändning och ger information om faktisk användningstid.
- 51 I en sådan situation som den som är aktuell i det nationella målet, där det rör sig om flerbostadshus som är anslutna till ett fjärrvärmenät, föreskrivs närmare bestämt i artikel 9.3 andra stycket i direktivet att individuella mätare skulle ha installerats senast den 31 december 2016 för att möjliggöra mätning av förbrukningen av värme, kyla eller varmvatten i varje enhet, när detta är tekniskt genomförbart och kostnadseffektivt. I denna bestämmelse preciseras dessutom att man, när det inte är tekniskt genomförbart eller kostnadseffektivt att

använda sådana mätare, ska använda individuella värmekostnadsfördelare för att mäta värmeförbrukningen i varje radiator. Medlemsstaterna får emellertid även överväga alternativa kostnadseffektiva metoder för att mäta värmeförbrukningen.

- 52 Såsom framgår av artikel 1 i direktiv 2012/27, jämförd med skäl 20 i samma direktiv, har medlemsstaterna ett stort utrymme för skönsässig bedömning vad gäller såväl valet av lämpliga åtgärder för att minska energiförbrukningen som formerna för deras genomförande. I detta syfte får medlemsstaterna bland annat föreskriva transparenta regler för fördelningen av kostnaderna för förbrukningen av värmeenergi eller varmvatten i flerbostadshus. I stället för att välja en exakt och uttömmande reglering kan medlemsstaterna också tillhandahålla en allmän ram som medger ett visst handlingsutrymme för samägda fastigheter.
- 53 I detta hänseende preciseras i artikel 9.3 tredje stycket i detta direktiv att medlemsstaterna, i en sådan situation som den i det nationella målet, där flerbostadshus försörjs med fjärrvärme eller fjärrkyla, eller där gemensamma värme- eller kylsystem för sådana hus dominerar, får införa transparenta regler för fördelningen av kostnaden för värme- eller varmvattenanvändningen i sådana byggnader, för att säkerställa öppenhet och insyn samt korrekt redovisning av individuell förbrukning. Dessa regler kan, vid behov, inkludera riktlinjer för fördelningen av kostnaderna för förbrukningen av dels varmvatten för hushållsbruk, dels värme från byggnadsinstallationer och för uppvärmning av gemensamma ytor och dels uppvärmning av enskilda lägenheter.
- 54 Domstolen har i detta sammanhang redan slagit fast att det i vissa samägda flerbostadshus som är anslutna till ett fjärrvärmenät, såsom det flerbostadshus som är aktuellt i det nationella målet, är svårt att föreställa sig hur man helt skulle kunna individualisera fakturor som avser uppvärmning, särskilt med avseende på fjärrvärmecentralen, det vill säga samtliga ledningar och anläggningar för distribution och överföring av värmeenergi inne i byggnaden, och de gemensamma utrymmena. Vad särskilt gäller fjärrvärmecentralen kan det vara svårt, eller till och med omöjligt att med precision fastställa den mängd värme som överförs från denna till varje lägenhet. Denna kvantitet innefattar nämligen inte bara värme som överförs till den berörda lägenheten via centralens materiella beståndsdelar, utan också värmeutbyte mellan utrymmen som värms upp och utrymmen som inte värms upp. Lägenheterna i ett samägt flerbostadshus är nämligen inte självständiga när det gäller uppvärmning eftersom värmen cirkulerar mellan uppvärmda utrymmen och utrymmen som inte värms upp i samma utsträckning eller inte alls (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 december 2019, EVN Bulgaria Toplofikatsia och Toplofikatsia Sofia, C-708/17 och C-725/17, EU:C:2019:1049, punkterna 85 och 86).
- 55 För det första, vad gäller frågan huruvida medlemsstaterna får föreskriva att ägaren av en lägenhet i ett samägt flerbostadshus ska vara skyldig att betala kostnader som avser den värmeenergi som överförs från fjärrvärmecentralen, även när de gemensamma utrymmena i huset inte är utrustade med radiatorer, ska det påpekas att direktiv 2012/27 inte ålägger medlemsstaterna, när de föreskriver transparenta regler för fördelningen av kostnaderna för värmeenergiförbrukningen, ett krav på att de gemensamma utrymmena i ett samägt flerbostadshus ska vara utrustade med radiatorer.
- 56 Dessutom ska, såsom framgår av artikel 9.3 tredje stycket i direktiv 2012/27 och av den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 54 ovan, den värme som överförs via fjärrvärmecentralen i byggnader som är anslutna till ett fjärrvärmenät, såsom den som är aktuell i det nationella målet, bland annat på grund av att värmerör går genom vissa lägenheter och att värmeutbyte sker mellan utrymmen som värms upp och utrymmen som inte värms upp, skiljas från den värme som avges i de gemensamma utrymmena av eventuella värmeavgivare, såsom radiatorer i trappuppgångar och

korridorer. Av detta följer att ägarna till lägenheterna inte kan undantas från kostnaderna för förbrukningen av den värmeenergi som överförs via fjärrvärmecentralen enbart av det skälet att byggnadens gemensamma utrymmen inte är försedda med sådana värmeavgivare.

- 57 För det andra, vad gäller frågan huruvida artikel 9.3 i direktiv 2012/27 utgör hinder för en sådan lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet, i vilken det föreskrivs att varje lägenhetsägare ska betala kostnaderna för den värmeenergi som överförs från fjärrvärmecentralen i förhållande till lägenheternas uppvärmbara volym enligt byggnadsplanen, har domstolen redan slagit fast att en sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet förefaller motsvara begreppet riktlinjer som avses i artikel 9.3 tredje stycket i direktivet, eftersom det i denna lagstiftning föreskrivs att kostnaderna för värmeförbrukningen ska delas upp i kostnader för värme som överförs från fastighetens fjärrvärmecentral, kostnader för värmeenergi avsedd för uppvärmning av gemensamma utrymmen och kostnader för värmeenergi avsedd för uppvärmning av individuella lägenheter. Domstolen har slagit fast att direktiv 2012/27, med hänsyn till det utrymme för skönsmässig bedömning som tillerkänns medlemsstaterna, inte utgör hinder för att fakturor avseende förbrukningen av den värmeenergi som överförs från fjärrvärmecentralen upprättas för varje lägenhetsägare i fastigheten, i proportion till lägenhetens uppvärmbara volym (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 december 2019, EVN Bulgaria Toplofikatsia och Toplofikatsia Sofia, C-708/17 och C-725/17, EU:C:2019:1049, punkterna 90–92).
- 58 För det tredje, vad gäller den matematiska formel som ligger till grund för beräkningen av kostnaderna för värmeenergiförbrukningen i samägda flerbostadshus, konstaterar domstolen att det inte i artikel 9 i direktiv 2012/27 anges vilka krav en sådan formel ska uppfylla.
- 59 Enligt artikel 9.3 tredje stycket i direktiv 2012/27 får medlemsstaterna emellertid införa regler för fördelningen av kostnaden för värme- eller varmvattenanvändningen i byggnaderna för att säkerställa öppenhet och insyn samt korrekt redovisning av individuell förbrukning.
- 60 För att en sådan redovisning av dessa kostnader ska kunna anses vara öppen och korrekt, måste den ske på en lika öppen och korrekt grund, så att slutkunden dels kan få exakt kännedom om de kostnader som debiteras vederbörande, dels, i förekommande fall, vidta åtgärder för att anpassa sin personliga förbrukning och följaktligen uppfylla syftet med direktiv 2012/27, nämligen att främja en bättre energieffektivitet.
- 61 Av detta följer att kravet på öppenhet och korrekthet även är tillämpligt på den matematiska formel, såsom den som är aktuell i det nationella målet, som ligger till grund för beräkningen av kostnaderna.
- 62 I förevarande fall grundar sig den matematiska formel som avses i punkt 6.1.1 i metoden visserligen på vissa objektiva uppgifter, men det framgår av handlingarna i målet, med förbehåll för de kontroller som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, att den inte beaktar ett visst antal parametrar som har samband med den faktiska driften av den fjärrvärmecentral som är aktuell i det nationella målet. En sådan formel ska nämligen bland annat ta hänsyn till byggnadens särskilda egenskaper, såsom hur byggnaden och värmesystemet är isolerade, de material som använts för detta system samt en eventuell värmeförlust.

- 63 Enligt det expertutlåtande som upprättats inom ramen för det nationella målet är denna formel dessutom otydlig, eftersom den innehåller flera oklarheter, vilket innebär att det kan ifrågasättas huruvida fördelningen av kostnaderna för förbrukning av värmeenergi eller varmvatten i den berörda byggnaden sker på ett transparent sätt.
- 64 Enligt artikel 10.1 i direktiv 2012/27 ska medlemsstaterna dessutom säkerställa korrekt faktureringsinformation baserad på faktisk användning i de fall där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart. Denna bestämmelse hänvisar till punkten 1.1 i bilaga VII till direktivet, i vilken det, under rubriken "Faktureringsinformation som grundar sig på faktisk användning", bland annat föreskrivs att fakturering bör ske på grundval av faktisk användning minst en gång om året, och faktureringsinformation bör göras tillgänglig åtminstone varje kvartal på begäran eller om slutkunderna har valt att få e-faktura, eller i annat fall två gånger om året, för att göra det möjligt för slutkunderna att reglera sin egen energianvändning. Av detta följer att formeln för att beräkna kostnaderna bör baseras på tydliga och väl underbyggda parametrar så att fakturering sker på grundval av korrekt information baserad på faktisk förbrukning.
- 65 Under dessa omständigheter, och med förbehåll för de kontroller som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, förefaller det som om den matematiska formel som avses i punkt 6.1.1 i metoden, som ligger till grund för beräkningen av kostnaderna för värmeenergiförbrukningen i samägda flerbostadshus, inte möjliggör en öppen och korrekt redovisning av den individuella förbrukningen, i den mening som avses i artikel 9.3 i direktiv 2012/27.
- 66 Mot bakgrund av dessa överväganden ska den första, den andra, den tredje och den fjärde frågan besvaras enligt följande. Artikel 9.3 i direktiv 2012/27 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken ägaren av en lägenhet i ett samägt flerbostadshus är skyldig att betala de kostnader denne faktureras för den värmeenergi som överförs via samtliga ledningar och anläggningar för distribution och leverans av värmeenergi inne i byggnaden, även när byggnadens trappuppgångar och korridorer inte är utrustade med radiatorer, i proportion till lägenhetens uppvärmbara volym, under förutsättning att de regler och parametrar som ligger till grund för beräkningen av de kostnader som ägaren faktureras för dennes individuella förbrukning av värmeenergi för uppvärmning av lägenheten och varmvatten för hushållsbruk säkerställer en öppen och korrekt redovisning av den individuella förbrukningen.

Rättegångskostnader

- 67 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Artikel 9.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG

ska tolkas så,

att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken ägaren av en lägenhet i ett samägt flerbostadshus är skyldig att betala de kostnader denne faktureras för den värmeenergi som överförs via samtliga ledningar och anläggningar för distribution och leverans av värmeenergi inne i byggnaden, även när byggnadens trappuppgångar och korridorer inte är utrustade med radiatorer, i proportion till ägarens lägenhets uppvärmbara volym, under förutsättning att de regler och parametrar som ligger till grund för beräkningen av de kostnader som ägaren faktureras för dennes individuella förbrukning av värmeenergi för uppvärmning av lägenheten och varmvatten för hushållsbruk säkerställer en öppen och korrekt redovisning av den individuella förbrukningen.

Underskrifter